

NIÑA PERVERSA

(Isabel Allende "Cuentos de Eva Luna")

ХТИВЕ ДІВЧИСЬКО

(Ісабель Альєнде "Оповідки Єви Луни")

У свої одинадцять років Елена Мехіяс скидалася на недогодоване щеня, з тьмяною шкірою, яка зазвичай буває у самотніх дітей, ротом з прогалинами від пізнього прорізування зубів, волоссям невизначено-мишачого кольору та завеликим для неї скелетом, який натягував шкіру так, що вона, здавалося, порветься на ліктях та колінах. Нічого в її зовнішності не видавало тих палких мрій, чи натякало на те, яким жагучим створінням вона виявиться насправді.

Вона ніяк не виділялася на фоні непримітних меблів і вицвілих штор пансіонату своєї матері. Була схожою на меланхолійну кішку, що гралася собі між запилюженої герані та розлогої папороті або блукала від плити на кухні до столу в їдальні з тарілками в руках. Постояльці рідко її помічали, а коли й помічали, то тільки для того, щоб наказати їй розпорошити інсектицид на тарганячі гнізда чи наповнити бак у ванній кімнаті, коли скрипучий насос відмовлявся подавати воду на другий поверх. Її мати, виснажена від спеки і домашньої буденності, не мала ні сил на ніжності, ні часу наглядати за дочкою, тому й не помітила, як Елена почала перетворюватися у щось зовсім нове. У перші роки свого життя дівчинка була тихою і сором'язливою, задовольнялася лише їй одній зрозумілими іграми, розмовляла сама з собою десь по кутках і смоктала палець. На вулицю виходила лише тоді, коли треба було йти до школи чи на ринок, і, здавалося, була цілковито глухою до галасливої ватаги однолітків, що гралися на вулиці.

Перетворення Елени Мехіяс співпало з прибуттям Хуана Хосе Берналя — Солов'я, як він сам себе називав, та про що оголошував плакат, прибитий до стіни у його кімнаті. Постояльці, у більшості своїй, були студентами та працівниками незрозумілих відділів державних адміністрацій. Шановані пані та панове, як казала її мати, яка хвалилася, що не приймає абикого під свій дах, лише людей заслужених, з відомим родом занять, гарними манерами, платоспроможних, бо вони мали заплатити на місяць уперед, та здатністю дотримуватися правил пансіонату, які надавали йому схожості із семінарією, радше ніж із готелем. "Вдова має дбати про свою репутацію та робити так, аби

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

її поважали інші. Я не хочу, щоб мій бізнес став притулком для бродяг та збоченців", — часто повторювала мати, щоб ніхто, а найбільше — Елена, не забував про це.

Одним із завдань дівчинки було стежити за постояльцями та повідомляти матері про будь-які підозрілі речі. Цей шпіонаж лише підсилив безтілесність дівчинки, яка навчилася розчинятися у темних кутках кімнат, і виникати нізвідки, наче вигулькуючи з потаємного виміру. Мати і донька працювали разом, розподіляючи пансіонатні обов'язки, кожна занурена у звичну роботу, без необхідності розмовляти одна з одною.

Насправді, вони говорили мало, а коли й говорили у коротку перерву сієсти, то про постояльців. Іноді Елена намагалася прикрасити буденність цих минутих чоловіків та жінок, що проходили через будинок, не залишаючи по собі жодної згадки, вигадуючи для них незвичайні події, забарвлюючи їх життя таємним коханням чи іншою трагедією, але її мати мала безпомилковий нюх і точно знала, коли вона починала вигадувати. Так само вона знала, коли її дочка намагалась щось від неї приховати. Мати була неймовірно практичною і мала чітке уявлення про те, що відбувається під її дахом, точно знаючи, чим займається кожен із постояльців о кожній годині дня і ночі, скільки цукру залишалося в коморі, кому дзвонить телефон та куди поділися ножиці. Вона була веселою і привабливою жінкою, а її темні плаття ледве стримували запал ще молодого тіла, але багаторічна буденність висушили її дух та жагу до життя. Та коли Хуан Хосе Берналь прибув та заявив, що хоче винайняти кімнату, все змінилося не тільки для неї, а й для Елени. Мати, спокушена хвалькуватістю Солов'я та натяками на славу, які вгадувалися в афіші, пішла всупереч власним правилам та прийняла його до пансіонату, хоча він зовсім не відповідав образу її ідеального клієнта.

Берналь сказав, що співає ночами, а тому має відпочивати вдень, що зараз не має постійної роботи, а тому не може заплатити на місяць уперед, і що він дуже скрупульозно відноситься до своїх харчових та гігієнічних звичок: він був вегетаріанцем та приймав душ двічі на день. На своє здивування, Елена побачила, як мати мовчки занесла нового постояльца до реєстру і повела до кімнати, з надриком тягнувши його важезну валізу, тоді як він ніс лише гітару в чохлі та картонний тубус з безцінною афішею. Зливаючись зі стіною, дівчинка піднялася сходами за ними і помітила, як напружувалося обличчя постояльца, коли він дивився на бязевий фартух, що прилип до спітнілих материних

сідниць. Увійшовши до кімнати, Елена натиснула на вмикач, і великі лопаті стельового вентилятора почали обертатися зі скреготом іржавого заліза.

З того дня розпорядки дому змінилися. Додалося роботи, тому що Берналь спав тоді, коли всі нормальні люди займалися своїми справами, годинами займав ванну кімнату, поїдав неймовірну кількість кролячої їжі, яку треба було готувати окремо, надто часто користувався телефоном і праскою, щоб напрасувати свої сорочки героя-коханця, за що господиня не вимагала додаткової плати. Елена поверталася додому зі школи під полуденним сонцем, коли день в'янув під жорстким білим світлом, а Берналь у цей час тільки бачив перший сон. За наказом матері, вона знімала черевики при вході, щоб не порушити неприродну тишу, в якій завмирав будинок. Дівчинка завважувала щоденні, лише їй помітні зміни в матері, задовго до того, як постояльці почали шепотітися за її спиною. Спершу це був запах, стійкий аромат квітів, що огортав жінку і шлейфом тягнувся за нею по кімнатах, до яких вона заходила. Елена знала кожен закуток у домі, а її довга кар'єра нишпорки допомогла їй знайти флакон парфумів, захований у коморі за пакетами з рисом та бляшанками консерв. Потім вона помітила темні лінії олівця на повіках, дотик червоної помади на губах, нову спідню білизну, як мати посміхалася, варто було свіжовимитому, з ще вологим волоссям, Берналю нарешті покинути кімнату з останніми променями сонця, спуститися сходами та розташуватися на кухні, щоб поглинути свої чудернацькі страви з виглядом факіра, що поглинає шпаги. Мати сідала навпроти нього, і він починав розповідати їй байки зі свого творчого життя, супроводжуючи кожную свою витівку голосним сміхом, що народжувався десь глибоко у його череві.

Ще в перші тижні Елена зненавиділа чоловіка, який займав весь простір будинку та всю увагу її матері. Її нудило від його намащеного бріоліном волосся, його доглянуті нігті, його звичка колупатися в зубах зубочисткою, його педантизм і його нахабство, з яким він змушував усіх навколо йому прислужувати. Вона питала себе, що такого могла бачити в ньому її мати. Він був лише дрібним авантюристом, пройдисвітом, нікому невідомим співаком у жалюгідних барах, а може навіть й сутенером, як пошепки доводила сеньйорита Софія, одна з найстарших постоялиць пансіону. Але потім, одного спекотного недільного пообіддя, коли не було чого робити, а години, здавалося, застигли у стінах будинку, Хуан Хосе Берналь з'явився у дворі зі своєю гітарою, влаштувався на лавці під смоківницею і почав перебирати струни. Звук привабив всіх пожильців, які витикалися з будинку один за одним,

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

спочатку соромлячись, та не до кінця розуміючи причину цього шуму, але потім з неабияким ентузіазмом повиносили стільці з їдальні та повсідалися навколо Солов'я. Чоловік мав грубий, але добре поставлений і навіть приємний голос. Він знав усі старі болеро та ранчери з мексиканського репертуару та кілька партизанських пісень, щедро пересипаних лайкою та богохульствами, від яких червоніли жінки. Вперше, відколи Елена себе пам'ятала, у пансіоні панувала атмосфера свята.

Коли стемніло, вони запалили дві парафінові лампи та підвісили їх на деревах, і принесли пива та пляшку рому, яку тримали для лікування застуд. Елена розносила напої і вся аж тремтіла, відчуваючи, як лайливі слова пісень і тужіння гітари проникали у кожну клітинку її тіла, як гарячка. Мати погойдувала ногою в такт музиці. Раптом вона підвелася, взяла дочку за руки і вони почали танцювати вдвох, але решта присутніх одразу ж приєдналися до них, навіть сеньйорита Софія, яка весь час манірилася і нервово посміювалася. Елена, абсолютно щаслива, довго рухалася під мелодійний голос Берналя, притиснувшись до тіла матері та вдихаючи її новий аромат квітів. Однак невдовзі вона відчула, як матір легко її відштовхує, щоб далі танцювати самій. З заплющеними очима і закинutoю назад головою, жінка колихалася в такт музиці, як погойдуване вітерцем музиці. Елена повернулася на свою місце, а за нею, мало-помалу, всі інші, залишивши господиню, що забулася в танці, саму посеред подвір'я.

Відтоді Елена дивилася на Берналя новими очима. Вона забула, з якою відразую ставилася до його бріюліну, зубочисток та самозакоханості, а кожного разу, коли вона його бачила чи чула, згадувала про пісні на тому неочікуваному святі, і знову відчувала, як палає її шкіра і душа охоплюється жаром, який не можна передати словами. Вона спостерігала за ним нишком і здалеку, і відкривала для себе те, чого не помічала раніше: його плечу, широку і міцну шию, чуттєвий вигин повних губ, граціозність його рук з довгими й тонкими пальцями. Вона ледве стримувала бажання наблизитися до цього, притиснутися до його смаглих грудей, слухати, як вібрує повітря у його легенях та як б'ється його серце, вдихнути його запах, сухий та різкий, як дублена шкіра чи тютюн. Вона уявляла як пестить його волосся, відчуває на дотик м'язи спини та ніг, відкриваючи їхні форми, перетворюється на цівку димку і, проникаючи через горло, наповнює його зсередини. Але варто було чоловіку підвести очі й зустрітися поглядом з нею, Елену охоплювало

тремтіння і вона, нажахана, тікала геть і ховалася у найпотемнішому кутку подвір'я. Берналь заволодів усіма її думками, час, проведений без нього, здавався їй нерухомим та нестерпним. У школі вона рухалася, мов привид, сліпа й глуха до всього, крім витворів своєї уяви, де марила тільки ним. Що він міг би робити у цей момент? Можливо спить долілиць на ліжку в темній кімнаті із закритими жалюзі, де лопаті вентилятора розганяють гаряче повітря, з застиглими краплями поту на хребті та обличчям, уткнутих у подушку. З першим ударом дзвону, який сповіщав про закінчення занять, Елена прожогом бігла додому, подумки молячись про те, щоб він ще не прокинувся, і вона встигла вмитися та одягти чисту сукенку, а потім сісти на кухні та чекати, старанно роблячи вигляд, наче вона робить домашні завдання, аби мати не завалила її хатніми справами. А потім, коли чула, як він виходить із ванної кімнати, насвистуючи, вона катувалася страхом і нетерпінням, певна, що помре від радості та перехвилювання, якщо він торкнеться її чи навіть заговорить з нею. Вона прагнула цього, але водночас була готова розчинитися серед меблів, бо не могла ані жити без нього, ані протистояти його палкій присутності. Потайки вона слідувала за ним, куди б він не пішов, виконувала кожен найменшу забаганку, вгадувала його бажання до того, як він про це попросить, але завжди рухалася, як тінь, щоб не видати своєї присутності.

Ночами Елена не могла заснути, бо Берналя не було вдома. Вона вставала з гамака, виходила з кімнати і далі, як привид, блукала першим поверхом, набираючись сміливості, щоб нарешті увійти до кімнати Берналя. Зачиняла за собою двері і трохи відкривала жалюзі, щоб вуличні ліхтарі освітлювали церемонії, які вона вигадала аби заволодіти частинками душі чоловіка, які він залишав у своїх речах. Вона довго розглядала себе у круглому дзеркалі, блискучому й чорному, наче брудна калюжа, бо він теж дивився в нього, а тому вона могла уявити, як ці два відображення зливаються в обіймах. Вона підходила до дзеркала з широко розплющеними очима, дивлячись на себе його поглядом, цілуючи власні губи на холодній і твердій поверхні, уявляючи, наче це були гарячі вуста чоловіка. Вона відчувала, як її маленькі груди торкаються дзеркала і глухий біль збігає тілом униз і зосереджується в одній точці між ногами. Вона знову й знову жадала цього болю. Діставала з шафи сорочку й чоботи Берналя, надягала їх. Обережно, щоб не здіймати шуму, робила кілька кроків. Отак вдягнена, нишпорилася в його шухлядах, розчісувала волосся його гребінцем, смоктала його зубну щітку, лизала крем для гоління, гладила брудний одяг. Потім — сама не знаючи чому — скидала сорочку, чоботи, а

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

потім й свою нічну сорочку, і головою лягала на Берналеве ліжко, жадібно вдихаючи його запах. Торкалася себе, починаючи з дивних обрисів черепа, напівпрозорих хрящів вух, западини очей та щілини рота, і так, нижче — кістки, загострення та округлості, які складали її незначуще створіння, сповнена бажання перетворитися на величезну, важку та гладку китиху. Вона уявляла, як наповнюється рідиною, в'язкою і солодкою, наче мед, та розбухає до розмірів гігантської ляльки, її тіло займає усе ліжко, потім всю кімнату і, зрештою, увесь дім. Знесилена, вона іноді плакала й засинала на декілька хвилин.

Одного суботнього ранку Елена побачила з вікна як Берналь підійшов ззаду до матері, яка у цей час прала білизну, опершись на ночви. Чоловік поклав їй руку на талію, але жінка навіть не поворухнулася, наче вага тієї руки була частиною її тіла. Навіть на такій відстані Елена відчула владність цього жесту, податливість матері, їхню близькість, іскру почуттів, що об'єднала їх страшною таємницею. Дівчина відчула, як обливається потом, як їй бракує повітря, як затрусилися руки та ноги, як серце переляканою пташкою виринається з грудної клітки, переганяючи кров з такою натугою, що вона, здавалося, ось-ось розірве жили на пальцях.

Від того дня Елена почала стежити за матір'ю.

Один по одному вона викривала докази, які хотіла знайти: спершу це були лише погляди, надто довгі вітання, хитрі змовницькі посмішки, підозра, що вони торкаються ногами під столом, і що вони шукають приводу, аби залишитися наодинці. Нарешті, у якусь ніч, повертаючись з кімнати Берналя після проведення своїх приворотних ритуалів, вона почула шум підземних вод з кімнати матері. Вмить вона зрозуміла, що увесь цей час, поки вона вірила в те, що Берналь заробляє на хліб насущний нічними співами, він, насправді, весь цей час знаходився по іншій бік коридору, і поки вона цілувала спогад про нього у дзеркалі та вдихала його запах, залишений на простирадлах, він був з її матір'ю. Застосовуючи весь свій багаторічний досвід нишпорки, вона пройшла крізь закриті двері і вгледіла, як вони віддавалися пристрасті. Тепле світло з-під отороченого абажура осяювало коханців. Мати перетворилася на кругле, рожеве, пишнотіле, стогнуче створіння, яке чимось скидалося на розгойдану підводною течією актинію, що вся складалася лише зі щупалець і присосок. Уся вона — роти, руки, ноги, отвори — колихалися та колихалися, причепившись до масивного тіла Берналя, яке здавалося твердим, незграбним і

рвучким, схожим на дошку, що хиталася від нізвідки налетілого вітру. Досі дівчинка не бачила голого чоловіка, а тому відмінні риси її дуже здивували. Чоловіча натура здалася їй надто грубою, вона довго боролася з жахом і змушувала себе дивитися. Однак, незабаром, вона захопилася дійством, і уважно спостерігала, щоб перейняти у матері ті рухи, які допомогли їй заволодіти Берналем, рухи, які виявилися сильніші за всю її любов, всі її молитви, мрії та німі заклики, всі її магичні ритуали, що б мали прихилити його увагу. Вона упевнилася, що саме в цих пестошах і шепотіннях захований ключ до таємниці, і, якщо вона зможе ним скористатися, Хуан Хосе Берналь буде спати в її гамаку, який вона щовечора чіпляла на два гачки між шафами у гардеробній.

Наступні дні Елена провела наче у безпам'ятстві. Вона зовсім втратила інтерес до свого оточення, навіть до Берналя, що був переселений до якогось кутка її свідомості, а сама Елена занурилася у світ власних фантазій, які повністю замінили їй світ живих. Вона продовжувала займатися звичними справами лише силою звички, але її душа не брала в тому жодної участі. Коли мати помітила, що в дочки зовсім немає апетиту, то пояснила це собі швидким статевим дозріванням, хоча Елена ще явно до цього не доросла, і знайшла час, щоб сісти з нею наодинці і розповісти їй декілька байок про те, як це — бути жінкою. Дівчинка не випустила ні пари з вуст, поки слухала материні промови про біблійні прокляття та менструальну кров, упевнена в тому, що це її ніколи не торкнеться.

У середу Елена вперше за тиждень відчула голод. Вона зробила набіг на комору, озброївшись консервним ножом та ложкою, спорожнила три бляшанки зеленого горошку, потім зрізала червону воскову плівку з головки голландського сиру і з'їла її, як яблуко. Після цього вибігла на подвір'я і, скоцюрбившись, виблювала зелену мішанину на герані. Біль у животі та присмак кислоти в роті повернули її до реальності. Тієї ночі вона спала спокійно, смокчучи палець, наче вона була немовлям у колисці. У четвер вона прокинулася радісною, допомогла матері приготувати каву для постояльців, поснідала з нею на кухні, після чого вирушила до школи. А вже в школі почала скаржитися на страшенний біль у животі, і так кривилася і скиглила, просячи дозволу сходити в туалет, що вчителька ще зранку відпустила її додому.

Елені довелося зробити великий гак, щоб оминати вулички кварталу, і підійти до будинку з тильного боку, що виходив до яру. Залізти на мур та стрибнути з нього у подвір'я виявилось не так страшно, як це здавалося

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

спершу. За її спостереженнями, у цей час мати була на ринку, а оскільки четвер був рибним днем, повернеться вона нескоро. У будинку були лише Хуан Хосе Берналь і сеньйорита Софія, яка вже тиждень не ходила на роботу через загострення артриту.

Елена сховала книжки та черевики у заростях і прослизнула в дім. Притиснувшись до стіни і затамувавши подих, вона піднялася на другий поверх, а коли почула, як волає радіо в кімнаті сеньйорити Софії, то трохи заспокоїлася. Двері до Берналевої кімнати з легкістю прочинилися перед нею. Всередині було темно, на відміну від вулиці, де нещадно палило сонце, тож якусь мить вона нічого не бачила, але вона знала кімнату напам'ять. Як добре вона виміряла все у цьому приміщенні! Вона знала, де лежить будь-яка річ, де скрипить підлога під ногами і скільки кроків від дверей до ліжка. Все ж вона вирішила почекати, поки її очі не призвичаються до темряви, й у присмерку виокресляться обриси меблів. За кілька секунд вона вже бачила чоловіка на ліжку. Він не лежав долілиць, як їй уявлялося, а спав на спині, одягнений у самі труси, витягнувши одну руку, а іншу поклавши на груди, на очі йому спадало пасмо волосся. Елена відчула, як раптом весь страх і нетерпіння, які вона накопичила за ці дні, розчинилися, залишивши по собі ясний розум та спокійну впевненість, як у людини, яка точно знає, що їй треба робити. Їй здалося, наче це вже з нею ставалося. Вона запевняла себе, що їй нема чого боятися, що мова йшла лише про ще один ритуал, хоч і трошки несхожий на попередні. Повільно зняла шкільну форму, але скинути бавовняні трусики не наважилася. Наблизилася до ліжка. Тепер вона краще могла бачити Берналя. Сіла на краєчку, зовсім поруч з рукою чоловіка, постійно упевнюючись у тому, що її вага не створює жодної нової зморшки на простирадлі. Повільно нахилилася: тепер, коли її обличчя знаходилося у декількох сантиметрах від нього, вона могла відчувати його гаряче дихання і солодкий запах його тіла. Лягла біля нього, з надзвичайною обережністю простягаючи ноги, щоб не потривожити його сон.

Вона чекала, прислухаючись до тиші, поки не вирішила з майже невловимою ніжністю покласти руку йому на живіт. Від цього дотику у неї перехопило дух, вона завважила як голосно гупає її серце і що цей шум, либонь, розбудить чоловіка. Їй знадобилося декілька хвилин, щоб отямитися, а переконавшись, що він і не поворухнувся, вона зовсім заспокоїлася і притисла руку сильніше, однак вона все одно була така легка, що не могла потурбувати

Берналя. Елена згадала рухи матері і, засунувши пальці під резинку трусів, знайшла рот чоловіка і поцілувала його так, як робила це сотню разів у дзеркалі. Берналь застогнав і обійняв дівчинку однією рукою, а іншою скеровував її руку куди слід. Губи його розтулилися, щоб повернути поцілунок і пробурмотіти ім'я коханої. Елена почула, як він звертається до матері, але не відступилася — лише дужче притиснулася. Берналь взяв її за талію, починаючи перші рухи дійства кохання. Тільки чоловік відчув невагому делікатність пташиного скелетика на своїх грудях, іскра усвідомлення розчахнула важку сонну імлу, і він розплющив очі. Елена відчула, як напружилось його тіло, як її вхопили за ребра і відкинули з такою силою, що вона забилася об підлогу, але вона прожогом скочила на ноги і кинулась до нього, щоб знову обійняти.

Берналь дав їй ляпаса і схопився з ліжка, нажаханий бозна-якими одвічними заборонами і пересторогами.

— Хтине, хтине дівчисько! — закричав він.

Відчинилися двері, і на порозі постала сеньйорита Софія.

Наступні сім років Елена провела в інтернаті при жіночому монастирі, ще три — в столичному університеті, після чого отримала роботу в банці. Тим часом мати одружилася зі своїм коханцем, і вони вдвох доглядали за пансіонатом, аж поки не назбирали достатньо грошей, щоб переїхати до невеликого заміського будиночка, де вона вирощували гвоздики та хризантеми на продаж. Соловей повісив свою афішу у позолочену рамку, але більше не співав ночами у барах, та й ніхто за ним не жалкував. Він ніколи не супроводжував дружину у візитах до пасербиці, не розпитував про неї, щоб не бентежити душу, але часто про неї думав. Час не пощербив образу дівчинки, він не піддався руйнівному впливу років. Для нього вона назавжди залишилася хтивим створінням, яким керувало почуття кохання, яке він так відкинув. Правду кажучи, з плином років спомин про невагомий скелетик, малечу ручку на його животі, дитячий язик у його роті розростався, аж поки не перетворився у нав'язливу ідею. Обіймаючи обважніле тіло дружини, йому доводилося зосереджуватися на цих видіннях, відтворюючи образ Елени до найменших деталей, аби пробути дедалі слабше бажання кохатися. У зрілі роки він іноді заходив до крамничок з дитячим одягом, купував дитячі трусики, щоб розрадитися, пестячи себе і їх. Він стидався тих безсоромних моментів і спалював їх, або закопував на підвір'ї, наївно намагаючись забути про них. Він взяв за звичку блукати біля шкіл і парків, щоб мати можливість здалеку

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

поспостерігати за дівчатками, які на кілька коротких митей повертали його до безодні того незабутнього четверга.

Елені було двадцять сім, коли вона вперше навідалася у материн дім, щоб познайомити її зі своїм нареченим, армійським капітаном, який бозна-скільки добивався її руки. Молоді приїхали одного холодного вечора листопада. Він одягнувся у цивільне, щоб не видаватися занадто зарозумілим у військовому вбранні, а Елена була навантажена подарунками. Берналь очікував цієї гостини з підліткової тривожністю. Він безперестанку крутився перед дзеркалом, прискіпливо вивчаючи власне відображення, запитуючи себе, чи помітить Елена як він змінився, а чи в її уяві образ Солов'я залишився непідвладним руйнівному часу. Він підготувався до зустрічі, добираючи кожне слово і уявляючи всі можливі варіанти відповідей. Єдине, чого він не врахував, так це того, що замість палкої істоти, образ якої мучив його стільки років, перед ним постане сором'язлива, але все ж звичайна жінка. Берналь почувався зрадженим.

Коли посутеніло, і минула перша ейфорія від приїзду, а мати з дочкою переповіли одна одній всі останні новини, вони винесли декілька стільців на подвір'я, щоб насолодитися прохолодою. У повітрі висів важкий запах гвоздик. Берналь запропонував випити вина, і Елена погодилася піти з ним по келихи. Тоді чоловік, який так довго чекав цієї нагоди, узяв жінку за руку і сказав їй все, про що думав. Що все те було жахливим непорозумінням: того ранку він спав, а тому зовсім не тямив, що робить; що при інших обставинах він би й не подумав про те, щоб скинути її отак на підлогу і називати її так, як він її назвав; щоб вона зглянулася і пробачила його, що це, можливо, це поверне його до тями, бо всі ці роки пекуче бажання до неї не давали йому спати ночами, отрутою розливалось в крові і ятрило душу. Елена здивовано дивилася на чоловіка і не знала, що відповісти. Про яке хтиве дівчисько він говорив? Вона залишила дитинство далеко позаду, а біль того першого відкинутого кохання був запечатаний у далекому закутку пам'яті. Вона зовсім не пам'ятала того давнього четверга.

(переклад з іспанської Ольги Піхулі)